

[Gerda Mundt.]

bringer Glæde til dem, fordi de derigennem er med til at skabe et Hjem og gøre det godt for dem, der hører til i dette Hjem. Det er rigtig nok, som det bliver sagt, at man er bundet ved det huslige Erhverv, men det er man ogsaa ved andet Arbejde, ja, det huslige Arbejde kan endda som Regel indrettes saaledes, at man er mindre bundet ved det end ved andet Arbejde. Hvad det angaar, at det skulde være nødvendigt, som der bliver talt saa meget om, at Husmødre kræver saa lang Arbejdstid af deres Medhjælpere, saa er det et Spørgsmaal, hvor jeg er vis paa, man vilde kunne forhandle sig til Rette. Der trænges i høj Grad til, at et saadant Arbejde bliver gjort, saaledes at vi fik Forhold, som var formaals-tjenlige og praktiske. Det vilde være til Fordel baade for Hjemmene og for hele den store Klasse af Kvinder — det gælder jo i Virkeligheden Halvdelen af Kvinderne i vort Land —, for hvem det naturligste Arbejde er det huslige Erhverv. Der bliver ofte talt om, at Lønnen er betydelig ringere ved husligt Arbejde. Det er nu ikke altid rigtigt, fordi man sjældent regner med, at der ikke blot gives en Pengeløn, altsaa fordi man ikke tilstrækkeligt værdsetter, hvad det betyder at have et Hjem med alle de Bekvemmeligheder, som følger dermed, baade Kost og Værelse, Lys, Varme og Vask. I Virkeligheden er mange Gange det huslige Arbejde bedre lønnet end Arbejdet paa Kontorer, i Fabrikker, ved Telefonen, i Butikker. Men vi trænger til at faa hele dette Erhverv lagt ganske anderledes til Rette for Kvinderne fra først af, end det er for Øjeblikket, og her kunde et Husholdningsraad gøre en meget stor Indsats.

Der er et andet Punkt, jeg gerne vil pege paa, det er det økonomiske. Der tales ogsaa i Lovforslagets § 2 om de økonomiske Spørgsmaal, og det er jo, hvad ogsaa den højtærede Indenrigsminister berørte, saaledes, at en stor Del af vor Nationalindtægt, over 1 Milliard, gaar gennem Kvindernes Hænder. Nu ved vi jo alle sammen, at det for et Hjem ikke i saa høj Grad kommer an paa, hvad Manden tjener, som paa, hvad Konen bruger, og det er ganske overordentlig vigtigt, at vi hjælper Husmødrene til at føre en god Økonomi. Men det er der overhovedet ikke Tale om i dette Lovforslag. Hjemmenes Økonomi er af den allerstørste Betydning, og jeg er ganske overbevist om, at de forholdsvis smaa Midler, som her er foreslaaet anvendt, kunde anvendes meget bedre i Formaalets Tjeneste. Der er maaske mange Husmødre, som fører

Regnskab, men der er faa af dem, som faar den tilstrækkelige Lærdom ud af deres Regnskab og det Arbejde, de der gør. De lærer ikke at disponere, de lærer ikke at lægge Budget, og her mener jeg, Husholdningsraadet kunde give Vejledning og Raad paa mange Punkter. Men det Spørgsmaal er aldeles ikke berørt i Lovforslaget. Jeg kan nævne som Eksempel, at Landsudvalget for landøkonomisk Ungdomsarbejde udgiver en hel Del meget praktiske og interessante Smaaskrifter. Lignende Skrifter kunde et Husholdningsraad udgive og sprede i Tusindvis ud over vort Land; det bliver nu gjort andre Steder.

Lovforslaget her drejer sig særlig om Ernæringsmidlernes Kvalitet og Pris. Vi mener, at hvis dette Spørgsmaal om Varernes Kvalitet og Pris overhovedet skulde behandles i et Raad, skulde det være et Raad, hvor ogsaa Industrien og Handelen var repræsenteret. Vi finder det fuldkommen rimeligt, at dette Krav er blevet stillet. Og hvad det angaar, at der skulde gøres Reklame ud fra de Resultater, som man kommer til ved Husholdningsraadets Overvejelser og Undersøgelser, da mener vi, det slet ikke har noget med Hjemmene at gøre.

Der er saa Tale om at oprette nye Laboratorier. Det finder vi aldeles ikke er nødvendigt. Hvis vi ikke havde saadanne Laboratorier, kunde det være ganske rimeligt at tage det Spørgsmaal op til Undersøgelse. Men vi har ikke blot paa Polyteknisk Lærestanstalt ernæringsfysiologiske Laboratorier, men der gøres tillige, hvad der er Rigsdagen bekendt baade gennem Besøg og paa anden Maade, inden for Teknologisk Institut et meget stort og efter min Mening meget frugtbart Arbejde paa disse Omraader. Jeg nævner saadan noget som alt, hvad der har med Bagning at gøre; man har der alle Forsøg lige fra Møllen helt op til Bagningen, man undersøger de forskellige Mel-sorter, baade indenlandske og udenlandske, og for Øjeblikket beskæftiger man sig særlig med at undersøge, hvilke kemiske Substanter der i Udlandet kommes i Melet, og som bevirker, at ikke blot Bagerne, men ogsaa Husmødrene bliver angrebet af Sygdomme. Ogsaa paa det store Omraade med Vaskemidler, som jo spiller en stor Rolle i det praktiske Liv i Hjemmene, har Teknologisk Institut foretaget ganske fortrinlige Undersøgelser. Det vilde være rimeligt ikke at oprette en ny Institution, men lade de Institutioner, vi allerede i Forvejen har, og som har udført et stort Arbejde, faa Ledelsen paa disse Omraader.

Der blev af den socialdemokratiske